

Beszámoló a Codex Alimentarius Főbizottság (CAC) 32. üléséről

Olaszország, Róma 2009. június 29-július 04.

A CAC 32. ülésére a Rómában került sor 2009. június 29. - július 04. között. Az ülést Dr. Karen Hulebak elnök asszony Knud ØSTERGAARD alelnök, Ben MANYINDO alelnök és Sanjay DAVE alelnök urak közreműködésével vezette le.

A CAC ülésen 463 delegátussal 125 tagállam, egy tagszervezet (EU) valamint 33 nemzetközi szervezet képviseltette magát.

EU koordináció:

A Főbizottság ülésén az EU közös álláspontját az EU Bizottság képviselői, valamint 2009. június 29-30-án az EU Elnökséget vivő Csehország, majd 2009. július 01-04-én Svédország, a jelenlegi elnökség képviselői ismertették.

A titkárság előzetesen megküldte a tagok részére a javasolt napirendi pontokat, valamint az azokhoz kapcsolódó dokumentumokat. Az Európai Bizottság 2009. június 8-án és 16-án Brüsszelben egyeztetést tartott a tagországok számára a közös álláspont kialakítása céljából. Az egyeztetett álláspontot az EU Bizottság az ülést megelőzően megküldte az EU tagállamok számára.

A helyszínen az ülést megelőzően minden nap az EU tagállamai számára egyeztetést tartott az aznapi napirendekkel kapcsolatban.

Az előzetesen megküldött napirendi pontok megtárgyalásán felül, kísérő rendezvények kerültek megszervezésre:

- Június 29., Megbeszélés az új koordinátorok részére
- Június 29. GIFSA - Global Initiative for Food-related Scientific advice
- Június 30. Tájékoztató a JECFA/JEMRA/JMPR munkájáról
- Június 30- A CODEX Információs Rendszer alkalmazása
- Július 01., INFOSAN munkájáról prezentáció,
- Július 01. Codex elnökök megbeszélése
- Július 02. A Codex Trust Fund-ba befizetők számára egyeztetés,

FŐBB EREDMÉNYEK

Az ülésről a továbbiakban a napirendek sorrendjében számolunk be.

1. A napirend elfogadása:

Az EU képviselője tájékoztatta az ülésen résztvevőket, hogy a későbbiekben kifejtésre kerülő álláspontját a jelen levő 21 tagország nevében fogja elmondani.

2. napirend: Az elnök beszámolója Végrehajtó Bizottság 62. üléséről

A Végrehajtó bizottság 62. ülésén megfogalmazott a javaslatok a Főbizottsági ülés vonatkozó napirendi pontjainál figyelembevételre kerültek. Elnök asszony tájékoztatójában kiemelte a legkritikusabbnak ítélt területeket: elfogadásra benyújtott szövegjavaslatok, új munkákra tett javaslatok, szabványok monitoringja.

A beszámoló elfogadásra került.

3. napirend: A FAO/WHO Regionális Koordinációs Bizottságok jelentései

A Főbizottság (továbbiakban FB) a javasolt módosításokat elfogadta.

A CAC ülésen született meg a végső döntés arról, hogy az európai koordinátor szerepét Lengyelország veszi át 2009-ben Svájctól.

PART II: Működési szabályok

4. napirend:

CCGP: A működési Kézikönyv elfogadott módosításai a jegyzőkönyv II mellékletében kerültek felsorolásra.

PART III. Codex szabványok:

5. napirend: Part 1: 8. és 5. lépésben elfogadásra javasolt szövegjavaslatok

CCCF: Az élelmiszerek és takarmányok szennyező anyagainak megítélésével foglalkozó szabvány bevezetőjének módosítását a FB csak az 5. lépésbe továbbította a javasolt 8. lépéssel szemben, annak érdekében, hogy elegendő idő jusson a tagországoknak a módosítás véleményezésére.

CCFA: EC fenntartást jelentett be a legutóbbi CCFA ülésen az *erythrosin* élelmiszerekben történő felhasználásával kapcsolatosan, mivel ez a színezék az EU-ban nem engedélyezett. A FB döntése értelmében, az EU által benyújtott adatokat a CCFA következő ülésén meg kell vizsgálni. A többi tervezet elfogadásra került.

CCFH: A FB a 8. lépésbe emelte a fogyasztásra kész élelmiszerek *Listeria monocytogenes* szennyezettségére, valamint elfogadta a különleges gyógyászati célú gyermektápszerek mikrobiológiai kritériumaira vonatkozó szabványtervezetet.

CCFICS: A FB elfogadta a Hivatalos igazolások általános modelljét.

CCFO: A FB elfogadta az egyes növényolajok szabványára vonatkozó tervezetet azzal, hogy a desmetilszterolok vizsgálatára ki kell térni, amint új adatok elérhetőek lesznek.

CCGP A CAC ülésen egyes országok (ARG. BRA. Chile, India) fenntartást jelentettek be az élelmiszerek kereskedelmének etikai kódexének felülvizsgálatát tartalmazó tervezettel szemben. EC támogatta és szorgalmazta az etikai kódex mielőbbi elfogadását. A FB 5. lépcsőn elfogadta a tervezetet azzal, hogy a következő CCGP ülésre véglegesíteni kell a tervezetet.

CCMAS: EC támogatta a szabványok elfogadását. A FB minden javasolt dokumentumot elfogadott Brazília fenntartást jelentett be CCMAS ülésen elhangzottakhoz hasonlóan a 'Vítás kérdések rendezése' tárgyú irányelvvel kapcsolatban. Ezzel a kérdéssel a részletes Brazil okfejtés figyelembe vételével a CCMAS a következő üléseken foglalkozni fog.

CCPFV: EC jelezte, hogy a lekvárok, zselék és marmaládok szabályozása több szempontból nincs összhangban az EU szabályokkal (tartósítószer, színezékek használata), ezért "strong reservation"-t erős fenntartást jelentett be tervezettel szemben, amelyhez több ország is csatlakozott. A FB a tervezetet elfogadta azzal, hogy a "fruit spreads" termékek nem esnek a Codex hatálya alá, ezért azokat törölni kell a tervezetből.

Növényvédőszer maradék értékek:

CCPR: EC fenntartást nyújtott be a tervezetekben meghatározott MRL-ekkel szemben (MRL- Maximum Residue Limits - Maximum szermaradék érték). A FB elfogadta a benyújtott határérték javaslatokat.

Állatgyógyászati szermaradékok élelmiszerekben

CCRVDF: EC nem tartja elfogadhatónak a melengestrol-acetát (MGA) határértéket, Különösen gyermekekre kockázatos ez a maradékanyag, ezért erős fenntartást jelentett be. A FB elfogadta a tervezetet azzal, hogy a JECFA vizsgálja felül a melengestrol-acetát határértékeket, amint elérhetőek lesznek új adatok.

EC a további határértékek elfogadásával egyetértett (avilamicyn, denamethasone, narasin csirke szövetben, triclabendazolo), kivéve a monensin juh és kecske húsban, valamint a tylosin tehéntejben és tyúktojásban.

CCRVDF: A FB elfogadta a Nemzeti Hatósági Élelmiszer-biztonsági irányelvet. EC támogatta az útmutató elfogadását.

5. napirend: Part 2: Egyéb elfogadásra javasolt szövegjavaslatok

A FB a tervezeteket elfogadta.

5. napirend: Part 3: A 8. lépcsőn tartott szabványok

CCFFV: A FB döntött a bitter cassava szabványtervezet 8. lépcsőn tartásával, amíg minden érintett szakbizottság el nem fogadja a tervezetet. (CCFL 20010-ben tárgyalja).

CCRVDF: BST (bovine somatotropin) határértékek.

A tervezetet a CAC 23. ülése azaz 1999 óta a 8. lépcsőn van tartva, amellyel az USA és az EU is egyetértenek. Az ELANCO a Monsantoval kötött megállapodás alapján rendelkezik a Posilac (somatitrobove) tejelő teheneknek kifejlesztett takarmány-kiegészítő egyedi forgalmazásával a világon. A COM és az ELANCO közötti kétoldalú tárgyaláson COM kérte az ELANCO-t, hogy ezt a kérdést ne vessék fel a CAC 32. ülésén.

A FB döntött a tervezet 8. lépcsőn tartásáról, mivel nem érkezett más irányú javaslat.

3) CCRVDF: Ractopin határértékek (MRL)

EC ellenvéleményével szemben a tervezet legutóbbi ülésén a CCRVDF a 8. lépcsőre emelte. A JECFA véleménye szerint nincs kockázata a ractopin használatának. EC és Kína kifejtette az ezzel ellentétes véleményét az ülésen: az EU és Kína a legnagyobb termelő és fogyasztó a világon. A sertés belsőségek rendszeres fogyasztása jelentős Kínában ezért a ractopin közvetlen mérgezési forrást jelenthet a fogyasztókra nézve. (A ractopamin béta-antagoniszt, amely ételmérgezést okozhat.)

EC más országokkal együtt javasolta a tervezet 6. pontba való visszaküldését. A FB Új-Zéland kompromisszumos javaslatát fogadta el, amelynek értelmében a ractopin MRL 8. lépcsőn marad. A JECFA a CCRVDF 18. ülésére értékeli a Kína által benyújtott adatokat. A FB a JECFA értékelésének függvényében határoz majd a ractopin MRL értékéről

6. napirend Az 5. lépcsőre benyújtott tervezetek

CCFO, CCPR, CCVRDF: A FB elfogadta a benyújtott javaslatokat.

EC fenntartást jelentett be egyes termékekre peszticid maradék értékre és állatgyógyászati szerre vonatkozóan.

7. napirend Visszavonásra javasolt szabványok

A visszavonásra került szabványokat az ülés jegyzőkönyvének V. melléklete tartalmazza

8. napirend: A szabványokhoz benyújtott módosító javaslatok

A FB támogatta a Végrehajtó Bizottság javaslatainak nagy részét.

9. napirend Javaslat új szabványok kidolgozására

Az EU és tagországai szempontjából az alábbi öt téma kiemelt fontosságú:

- Olivaolajak előírásainak felülvizsgálata
- Élelmiszerekben előforduló vírusok ellenőrzésének higiéniai útmutatója
- Csonthéjas gyümölcsök párlatainak etil-karbamát tartalma
- Melamin maximum értékei élelmiszerekben és takarmányokban

PART IV. Program és költségvetési kérdések

10. - 11. napirend: Program és költségvetés, Stratégiai Terv

A Titkárság működésének értékelése

A Codex munkáról készített jelentésben a negatív megállapítások nagyobb súllyal szerepelnek, mint a pozitívak. Az ajánlások között szerepel az ülések számainak csökkentése és a Végrehajtó Bizottság szerepének növelése is. A FB véleménye szerint a Codex jelentőségét kérdőjelezné meg, ha két évente kerülne megrendezésre a Codex legfontosabb ülése a CAC. A tagországok véleménye az, hogy a Végrehajtó Bizottságnak segítenie kell, és nem átvennie a Főbizottság munkáját.

A FB értékelt a Titkárság költség-csökkentésre és a honlap megújítására irányuló törekvéseit.

A FAO képviselője tájékoztatójában kiemelte a regionális programok, valamint a tudományos tanácsadás rendszerének fontosságát. A FAO/WHO által létrehozott GIFSA - Global Initiative for Food-related scientific Advice Facility eddigi munkája pozitív eredményeket mutat.

A WHO képviselője is a tudományos tanácsadás fontosságára helyezte a hangsúlyt.

A tanulmány alapján elkészített további előterjesztéseket a Végrehajtó Bizottság 63. valamint a Főbizottság 33. ülésére kell benyújtani.

Fejlődő országok aktív részvétele a Codex ülések szervezésében

A 31. ülésen kapott felhatalmazás alapján a Titkárság előterjesztést készített a fejlődő országok társ-házigazda ország (co-hosting country) szerepének ellátásáról. A Főbizottság véleménye szerint az esetek többségében nincsenek pozitív tapasztalatai a társ-házigazda rendezéseknek. Számos nemzetközi diplomáciai probléma merül fel (meghívó levél, vízum stb.), amelynek megoldására útmutató kidolgozására tett javaslatot az elnök.

12. napirend A Főbizottsághoz benyújtott jelentések elfogadása

Az EC és tagországai támogatták a benyújtott javaslatokat, különös tekintettel.

- *Takarmányozással kapcsolatos munka jövője:* A tagországok támogatják egy elektronikus munkacsoport megalakítását Dánia szervezésében és az Egyesült Államok társ-szervezésében
- *Laktoperoxidáz rendszer (LPS) alkalmazása tej- és tejtermékek nemzetközi kereskedelmében:* EC támogatja Új-Zéland javaslatát, mely szerint csak kétoldalú kölcsönös megegyezésen alapuló külkereskedelmi ügyletek során alkalmazható az eljárás:

- *CCFICS Élelmiszer Import- és Export Ellenőrzési és Tanúsítási Rendszerek Szakbizottság*: A Főbizottság elfogadta a szakbizottság javaslatát, hogy a CAC 34. ülésére készüljön el a nyomon követéssel kapcsolatos útmutató.
- *CCFA*: a Főbizottság elfogadta a ízesítő anyagokra vonatkozó útmutató átdolgozására vonatkozó javaslatot.

A Főbizottság nem foglalt állást a CCFH (Élelmiszerhigiéniai Szakbizottság) valamint a CCMH (Húshigiéniai Szakbizottság) összevonásáról.

13a) napirend: CAC és a nemzetközi szervezetek közötti kapcsolat

- **OIE**: Az OIE és a Codex 2001 óta szorosan együttműködik. Az OIE képviselője tájékoztatta a Főbizottságot, hogy a szervezet kiemelt figyelmet fordít az állategészségüggyel és állatjóléttel kapcsolatos magánszabványok növekvő szerepére. Stratégiát dolgoznak ki a tagjaik számára, egy még összeállítás alatt lévő kérdőíves felmérés alapján. A képviselő tájékoztatást adott a 2009. márciusában Buenos Airesben megrendezett állatok azonosításával és nyomonkövetéssel kapcsolatos konferenciáról; az OIE 77. ülésén, a BSE-szabvány felülvizsgálatáról született döntésről; az OIE oltóanyagok és diagnosztikai tesztek *ad hoc* Bizottságról; az állatgyógyászati termékek biztonságos és hatékony használatával kapcsolatos munkáról. A 77. ülésen elfogadásra került a Salmonella vizsgálattal kapcsolatos új Codex szöveg. Tovább folytatódik a Campylobacter és Salmonella spp. Szabványok kidolgozása.
- **WTO**: A WTO képviselője tájékoztatásában kiemelte az SPS-sel (Állat- és Növényegészségügyi Megállapodás) kapcsolatos kérdéseket. Az SPS következő ülésére 2009. októberében kerül sor. A www.spsims.wto.org honlapot számtalan információ megtalálható.
- **IAEA** - Nemzetközi Atomenergia Ügynökség: A szervezet közreműködik a Codex-el kapcsolatos egyes területeken: pl. tengerből származó élelmiszerek élelmiszerbiztonságának kockázatelemzése, növényvédőszer maradékok, szennyeződések. A kutatási eredmények a JECFA számára elérhetőek lesznek. A következő, állatgyógyászati szermaradékokkal kapcsolatos munkacsoporti ülés 2009 október 12-23. Ausztriában kerül megrendezésre.
- **ISO** - Nemzetközi Szabványosító Szervezet: A megfigyelő tájékoztatta a Főbizottságot az SC37 albizottság megalakításáról, amelynek feladata az ISO22000 élelmiszerbiztonsági menedzsment rendszerekkel foglalkozó szabvány felülvizsgálata. Az SC37 együtt fog működni a kiskereskedelmi láncok és gyártók képviselőivel mint pl. a GFSI (*The Global Food Safety Initiative (GFSI) co-ordinated by CIES - The Food Business Forum, was launched in May 2000*).

13b) napirend: Magán szabványok szerepe

Igen éles vita során általános vélemény az volt, hogy a magán szabványok elterjedését korlátozni kellene. A realisabb delegációk illetve FAO és WHO képviselője jelezték, hogy erre a FAO/WHO-nak vagy a FB-nak nincs hatásköre.

Az élelmiszerbiztonsági kérdések területén a Codex az egyetlen olyan nemzetközi szervezet, amelynek a szabványai tudományos alapon, átlátható módon, demokratikus keretek között születnek meg. Az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos előírásokat a Codex szabványokhoz azonos módon kell kidolgozni.

A Főbizottság egyetértett abban, hogy a magányszabványok monitoring rendszerét WTO szinten kell megvalósítani, amelyre a Codex Főbizottság az OIE és az IPPC közös stratégiát dolgoz ki.

14. napirend: Fejlődő országok részvétele a Codex munkában

MSEC fontosnak tartják, hogy minél több fejlődő ország tudjon aktívan bekapcsolódni a Codex munkába.

15. napirend: A FAO és a WHO által felvetett témák

Svédország az EU nevében tájékoztatást adott a Hollandiában 2008. június 9-12. között megrendezésre került Élelmiszer-biztonsági Nemzetközi Szemináriumról.

PART V.. napirend

16. napirend: Régiós koordinátorok kijelölése

A Főbizottság jóváhagyta a regionális koordinátorokat:

Afrika	Ghána
Ázsia	Indonézia
Európa	Lengyelország
Latin Amerika	Mexikó
Közel-Kelet	Tunézia
Észak-Amerika	Tonga

17. napirend: Végrehajtó Bizottság (CCEXE) tisztségviselőinek és tagjainak választása

Az Egyesült Királyság fogja továbbra is betölteni az Európai Régió képviselőjét az CCEXE-ben.

18. napirend: Codex szakbizottságok és munkabizottságok rendező országainak (host country) kijelölése

Az EC tagállamai közül a rendező ország feladatokat továbbra is ellátja.

- Magyarország: CCMAS - Analitikai és Mintavételi Módszerek Szakbizottság
- Németország: CCNFSU - Táplálkozás és Különleges Táplálkozási Célú Élelmiszerek Szakbizottság
- Hollandia: CCCF - Élelmiszer Szennyezőanyagok Szakbizottság
- Franciaország: CCEXE - Végrehajtó bizottság
- Egyesült királyság: CCS - Cukor Szakbizottság (alvó)

További európai rendező ország:

- Norvégia: CCFFP - Hal és Haltermékek Szakbizottság
- Svájc: CCCPC: Kakaó-termékek és Csokoládé Szakbizottság (alvó)
- Svájc: CCNMW - Természetes Ásványvíz Szakbizottság (alvó)

A CAC következő ülésére 2010. július 04. között Genfben (Svájc) kerül sor.

Az EU és tagállamai szempontjából a 31. Codex Főbizottsági Ülés eredményei:

- Higiéniai gyakorlati útmutató tervezet por formátumú csecsemő és kisgyermek tápszerek esetében
- Szarvasmarha Somatotropin (BST) és más szabványok 8. lépcsőn való tartása
- Ractopin maximális határértékének meghatározása
- Lactoperoxidáz rendszer használata
- Takarmány munkacsoport újjáélesztése
- Fejlődő országok Codex üléseken való részvétele
- Magán szabványok szerepe
- A CAC által még el nem fogadott szabvány szövegtervezetek

A beszámolót készítette:

Szegedyné Fricz Ágnes

főosztályvezető-helyettes

Élelmiszerlánc-elemzési Főosztály

Élelmiszerpiaci Osztály

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési

Minisztérium

1055, Budapest, Kossuth tér 11.

Dr. Ambrus Árpád

CCMAS levezető elnök

főigazgató-helyettes

Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal

1097 Budapest, Gyáli út 2-6